

HO 2a Bronnen voor het formuleren van vragen

Introductie

Als eenmaal duidelijk is hoeveel vragen en antwoordcategorieën nodig zijn, komt het maken van de vragen zelf. Soms is het lastig om te beginnen, om een eerste idee te genereren. Het kan dan behulpzaam zijn om buiten de kaders van het boek te denken, en diverse bronnen te raadplegen. Begin ook eens met een mindmap, samen met collega's! En dan nog: voor het ene onderwerp is het soms gemakkelijker om veel vragen te maken dan voor een ander onderwerp.

Voor een representatieve toets zijn vragen nodig op alle gewenste leerdoelen en niveaus (toetsmatrijs, zie HandOut 1b). In deze handout gaat het nadrukkelijk om de eerste, creatieve fase. In HandOut 2b staan concrete tips voor het formuleren van vragen, dat is de volgende stap. Op deze handout staat de volgende vraag centraal:

- *Hoe begint het proces om interessante, leuke, uitdagende MC tot stand te brengen?*

Het creatief proces van vragen maken

Brainstorm (Solo of met een collega)

- Start met het maken van een simpele mindmap waarin een overzicht wordt verkregen wat er allemaal te gebruiken is en hoe dit gerelateerd is aan het onderwerp.
- Om welke inhoud gaat het hier?
- Wat zijn de relaties tussen en met andere onderwerpen?
- In welke situaties moet de student de kennis aan kunnen wenden/ toepassen?
- Hoe heeft de student de kennis / vaardigheid aangeleerd?
- Welke casuïstiek/opdrachten zijn daarbij gebruikt?
- Welke illustraties, voorbeelden, modellen, grafieken zijn gebruikt of geschikt?
- In welke situaties moet de student de kennis aanwenden?

Put uit andere bronnen dan het boek

- Het formuleren van vragen is een kunst, een kunst én vergt dus creativiteit.
- Om de creativiteit en ideeënstroom op gang te brengen kunnen inspiratiebronnen helpen. Daarna en daarnaast is het zaak dat de vragen in lijn zijn met referentiemateriaal zoals leerdoelen, toetsmatrijs, studiehandleiding en reader of leerboek. Deze doen goed dienst als richtlijn, maar niet als bron voor inspiratie!

Gebruik ook eens de volgende inspiratiebronnen:

- In het onderwijs gebruikte voorbeelden
- Casus uit onderzoek, eigen beroepspraktijk, actualiteit
- Vragen van studenten (ingebrachte resultaten van opdrachten, ..)
- Vragen door studenten gemaakt
- Vragen van anderen (opleiding, bij tekstboek..)

Een werkwijze voor het formuleren van een MC-vraag

1. Formuleer een vraagstelling met minimaal het juiste antwoord.
2. Formuleer de afleiders door bijvoorbeeld gebruik te maken van:
  - a. Veel gemaakte fouten en/of misconcepten,
  - b. Gemaakte fouten van studenten, discussiepunten in het onderwijs bij vergelijkbare casus
3. Formuleer zoveel alternatieven als snel te verzinnen zijn (voorkeur heeft de 3-keuzevraag).
4. Voeg context toe aan de vraag of leidt de vraag in met een indicatie van de leerstof waar het betrekking op heeft (bron)
5. Check de vraag op kwaliteitsaspecten (HandOut 2 c),
6. Maak vraagvarianten van de gemaakte vraag (zie HandOut 2b Genereren van veel vragen), en
7. Laat een collega de vragen controleren.

In tabel 1 op de volgende pagina zijn voorbeelden gegeven van vragen op verschillend doelniveau. Deze tabel bouwt voort op de tabel in HandOut 1a.

Tabel 1: Doelstellingsniveaus, bijbehorende werkwoorden en voorbeelden

Doelstellingsniveau		Werkwoorden voor doelstelling en toetsvraag	Voorbeelden
Miller	Bloom		
Knows	Weten	<i>Benoemen, definiëren, identificeren, opsommen, selecteren, aanwijzen, beschrijven,..</i>	<i>Waar in het nefron vindt de actieve terugresorptie van NaCl plaats?</i>
	Begrijpen	<i>Ordenen, in eigen woorden uitleggen, toelichten, samenvatten, feitelijk vergelijken, schatten,..</i>	Clarke en Dawson halen in de bespreking van formatieve en summatieve evaluaties het volgende citaat aan: "While a summative evaluator reports on a programme, a formative evaluator reports to a programme." <i>Wat leggen ze aan de hand van dit citaat uit?</i>
Knows How	Toepassen	<i>Berekenen, bewijzen, demonstreren, gebruiken, relateren, transfereren, methodiek/model gebruiken, oorzak-gevolg, pro's en con's beschrijven/inschatten,..</i>	Stel, in een TBS kliniek wordt een nieuwe leefstijltraining geïntroduceerd die de recidive van de gevangenen zou moeten terugdringen. Uit een evaluatie komen de volgende cijfers naar voren: [diverse cijfers die nodig zijn om de berekening uit te voeren] <i>Hoe wordt de coverage efficiency berekend?</i>
	Analyseren	<i>Deduceren, interpreteren, verklaren, beredeneren, elimineren, illustreren, onderscheiden, toelichten, vergelijken, schetsten,..</i>	Onderstaand zie je voorbeelden van druk-volume curves van verschillende patiënten en een gezond persoon. [grafiek] Vul de aandoeningen in in de grafiek (en de gezonde persoon) die passen bij de getoonde curves van boven naar beneden.
Shows How Student vertoont professioneel gedrag in gesimuleerde situaties, zoals gevraagd/vereist	Evalueren	<i>Waarderen, beoordelen, kritiseren, argumenteren, verdedigen, verklaren, rechtvaardigen, valideren..</i>	Clartje Thijs (College voor de Rechten van de Mens) vond een groot verschil in de ervaringen van discriminatie tussen twee opleidingen aan de Haagse Hogeschool. Zowel docenten als studenten van de opleiding Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) voelen zich vaker gediscrimineerd dan bij de opleiding Commerciële Economie (CE). <i>Wat is een plausibele verklaring voor verschil Y tussen de opleidingen?</i>
	Synthetiseren en Creëren	<i>Ontwerpen, maken, opstellen, herschrijven, samenstellen, rapporteren, concluderen, rechtvaardigen, valideren voorstellen, demonstreren..</i>	In Clarke en Dawson wordt Weiss aangehaald voor de methode van reconstructie. Volgens Weiss kun je gebruik maken van 'documents, people, prior research and logical reasoning'. Welke van onderstaande twee overweging(en) heeft Weiss om ook 'people' als informatiebronnen te gebruiken bij de reconstructie van de beleidstheorie? I. Ontstaat inzicht in de assumpties van verschillende betrokkenen (stakeholders) II. Kunnen betrokkenen onderbouwde en kritische opmerkingen plaatsen bij de theoretische concepten die onderzocht worden.
Does			